

पोखरापत्र

Pokharapatra National Daily

राष्ट्रिय दैनिक

तीनौ तहका सरकार जिम्मेवार,
अन्त्य गरौं लैङ्गिक हिंसा र
दुर्व्यवहार।
नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

वर्ष २२ अद्यक ११३ श्रेणी क्षेत्रीय 'क' २०७८ बैशाख २३ गते बिहीबार ६ May 2021 पृष्ठ ४ मूल्य रु. २।-

माओवादीद्वारा समर्थन फिर्ता

रासस

काठमाडौं, २२ बैशाख

नेकपा (माओवादी केन्द्र)ले प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएको छ। माओवादीले समर्थन फिर्ता लिएको व्यहोराको पत्र आज सझीय संसद सचिवालयलाई दिएको छ।

माओवादी केन्द्रका प्रमुख सचेतक देवप्रसाद गुरुङले सझीय संसदका महासचिवलाई समर्थन फिर्ता लिएको पत्र बुझाएका हुन्। सो क्रममा संसदीय दलका नेता एवं अध्यक्ष पुष्पकमल

दाहाल 'प्रचण्ड'लगायत सांसदको उपरिथित थियो। "माओवादी केन्द्र सझीय संसदीय दलको निर्णय अनुसार प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको सरकारलाई दिएको समर्थन आजको मिर्तिदेखि लागू हुने गरी फिर्ता लिएको छ", अध्यक्ष दाहालद्वारा हस्ताक्षरित पत्रमा भनिएको छ।

नेपालको सविधानको धारा ७६ (२) अन्तर्गत प्रधानमन्त्रीका रूपमा नेकपा (एमाले)का संसदीय दलका नेता केपी शर्मा ओलीलाई माओवादीले २०७४ फागुनमा समर्थन गरेको थियो। विसं २०७५

जेठमा एमाले र माओवादी केन्द्रबीच एकीकरण भई नेपाल काम्प्युनिट पार्टी (नेकपा) को एउटे संसदीय दल बनेको थियो।

गत फागुन २३ गते सर्वोच्च अदालतको फैसलाबाट दुर्दारापार्टीबीचको एकता भडाभाइको थियो। फैसलापार्टी पार्टी एकता भडाभाइको नाम निर्णय लिईने प्रस्तुताउदै आएको थियो।

माओवादीले औपचारिक रूपमा सरकारलाई आफूहरूको समर्थन नरहेको दोहोचाउँदै आएको भएपनि माओवादीले समर्थन फिर्ता लिने औपचारिक निर्णय गर्न सकेको थिएन। उनको दल एमालेसँग १२१ सांसद रहेका छन्। संसदमा बहुमत पुनः १३७ मत आवश्यक पठ्ठे।

लोकतन्त्रका लागि सर्ग लडेका दलबीच सहकार्य गर्नुपर्नेमा प्रम ओलीको जोड

रासस

काठमाडौं, २२ बैशाख

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले लोकतन्त्रका लागि संगै लडेका दलबीच सहकार्य गर्नुपर्नेमा जोड दिएका छन्। प्रधानमन्त्री एवं नेकपा (एमाले) का अध्यक्ष

केपी ओलीले प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली काग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवासँग बुधबार साँझ बूढानीलकण्ठ निवासमा भएको भेटमा संसदमा आफूलाई विश्वास मत दिन आग्रह गरे।

सभापति देउवाले भने

विश्वासको मत दिन नसकिने स्पष्ट पार्टीमाले भेटमा सहभागी काग्रेस सहमहान्त्री डा प्रकाशशरण महतले जानकारी दिए। यसी बैशाख २७ गते विश्वासको मत प्रयोजनका लागि प्रतिनिधित्वमा भैठक बस्दै बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री गुरुङलाई कोरोना संक्रमण

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २२ बैशाख

गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङलाई कोरोना संक्रमण भएको छ।

प्रदेशको संक्रमण तथा सर्वा रोग अस्पतालको निगरानी गर्न लेखानाथ पुरोका मुख्यमन्त्रीको टाउको र शरीर दुखेको कारण एन्ट्रेजेन परीक्षण गराएकोमा पोजेटिभ आएसगै पुन फिसिआर र समेत परीक्षण गर्दा उनमा कोरोना संक्रमण (पोजेटिभ रिपोर्ट) आएको अस्पतालले जनाएको छ। मुख्यमन्त्री गुरुङ कमिता एक हप्ता देखि १० दिनसम्म बाहिर हिँडुल नगर्दा रामो हुने आफुहरूले सुभाव दिएको उनले बताए।

अबस्था भने उच्च जोखिम भएको अस्पतालका प्रमुख डा. विकास गौचारले बताए। मुख्यमन्त्री गुरुङको प्रेस संयोजक विक्रम न्यौपानेले केही दिन अधि देखि कोरोना संक्रमण देखा परेसी होम आइसोलेसनमा रहेका छन्। मंगलबार मुख्यमन्त्री गण्डकी प्रदेशसभाका सभामुख नेत्रानाथ अधिकारी र दलका शीर्षनेताको बैठकमा सहभागी भएका थिए।

मुख्यमन्त्री गुरुङको सिसिट भ्यातु भने १७/१८/१८ रहेको गौचारको भनाई छ। कोरोना संक्रमण पुष्ट भएको मन्त्रालयका प्रवक्ता जागेश्वर गौतमले बताए। पिसीआ विधिबाट २० हजार ७५६ र एन्ट्रेजेन विधिबाट ६१६ गरी २१ हजार ३७२ को स्वाब र निष्क्रिय गरिएको थियो। अब देशभर सक्रिय संक्रमितको सङ्ख्या ६६ हजार ३५५ पुष्टो छ। नेपालमा हालसम्म कोरोना भाइस सङ्क्रमितको सङ्ख्या तीन लाख ५९ हजार ६१० पुष्टो छ। कोरोना सङ्क्रमण भएका चार हजार ७६४ जना संस्थागत आइसोलेसनमा ६१ हजार ५८८ जना होम आइसोलेसनमा रहेका छन्। अन्य आइसोलेसनमा ६०० र भेटिलेटमा १५६ जना उपचार बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ▶▶

अपाङ्गता भएका व्यक्तिका स्वास्थ्य र पुरुस्थापनाका सवाललाई सम्बोधन गर्न आग्रह

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २२ बैशाख

अपाङ्गता भएका हरूको अवस्थाको पहिचान सहित उपचार र पुरुस्थापनामा राज्यले विशेष जोड दिएर नीति बनाउनुपर्नेमा सरोकारवालाहरूले जोड दिएको छ।

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि स्वावलम्बन जीवनपद्धति केन्द्र-पोखरा र राष्ट्रिय अपाङ्ग महासंघ, गण्डकी प्रदेशको संयुक्त आयोजनामा प्रदेश स्तरीय नीति तथा योजना तजुमामा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य र पुरुस्थापना सम्बन्धी भर्चुअल अन्तर्काया कार्यक्रममा सहभागीहरूले आमो अनुभव सुनाउँदै नीतिगत सम्बोधनका लागि सुभाव दिएको छ।

कार्यक्रममा नेपाल अपाङ्ग महासंघ गण्डकी प्रदेशका अध्यक्ष खोमराज शर्माले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि प्रादेशिक स्वास्थ्य नीतिमा समावेश

गर्नुपर्ने विषय माथि कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभएको थियो। अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको अधिकार सम्बन्धी महासंघिको धारा २५ मा उल्लेखित बुँदा, नेपालको सविधान २०७२ उल्लेखित स्वास्थ्य नीति, अपाङ्गताका मुद्दा र समस्या, उद्देश्य, नीति, रणनीति सहित अपेक्षित उपलब्धि बारेमा प्रष्ट पार्टीमाले भएको थियो। प्रस्तुत विषयबन्दुमा विशेष गरी नियमित औषधी सेवन गर्नेहरूका लागि आर्थिक समस्या, अपाङ्गमैत्री अस्पतालको अभावमा सहज स्वास्थ्य पुऱ्हुच नहुनु, अस्पतालमा दोधारे नहुँदा समस्या सुनाउन असहज, स्वास्थ्य चीमा निश्चित अस्पतालमा मात्र हुँदा सेवा उपभोगमा समस्या त्वासैगरी अपाङ्गता भएका महिलाहरूका प्रजनन स्वास्थ्यमा देखिएको जटिलता लगायतका विषयमा सुभावहरू राखिएको थियो। परिवारका दुवै वा एक व्यक्ति अपाङ्गता छन् भने उनीहरूका सन्तानको स्वास्थ्य

केन्द्र-पोखराका महासचिव अञ्जना के.पी.ले कार्यक्रममा दृष्टिविहिन, सुस्त श्रवण, अटिज्ञ, शारीरिक अपाङ्गता, श्रवण दृष्टिविहिन भएका, बौद्धिक अपाङ्गता, हेमोफिलिया, लगायतका सहभागी रहेको र आ-आमो थेक्रोको समस्या सहित सुभाव दिएको बताउनुभयो। उहाँले १० वर्ष स्वास्थ्य रणनीति बढै गर्दा अपाङ्ग व्यक्तिका स्वास्थ्य र पुरुस्थापनाका सवाललाई पनि समेटेर नीति बनाउनुपर्ने उद्देश्यले सुभाव संकलनका लागि कार्यक्रमको आयोजना गरेको बताउनुभयो। उहाँका अनुसार कार्यक्रममा गण्डकी प्रदेशका ३० जनाको सहभागिता रहेको थियो। कार्यक्रम यूएसएआइडी र प्रोटेक्टिभ ग्लोबल राइट्स (प्रोग्रेस) को आर्थिक सहयोग तथा मोर्चालिटी इन्टरनेशनलयूएसएसम्मानको अन्तराष्ट्रिय सभेदरामीमा कोभिड १३ महामारीका बेला समावेशी प्रतिकार्य प्रवर्द्धन गर्न अपाङ्गता अधिकारकर्मीहरूको परिचालन र परिवारजना अन्तर्गत सम्पन्न गरिएको थियो।

प्रदेश प्रमुख पौडेलद्वारा पदभार ग्रहण

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २२ बैशाख

गण्डकी प्रदेशका नवानियुक्त प्रदेश प्रमुख सीती पौडेलले बुधबार पदभार ग्रहण गरेकी छिन्। राष्ट्रिय भण्डारीले उनलाई सोमबार प्रदेश प्रमुखमा नियुक्त गरेसँग पोखराको प्रदेश प्रमुखको कार्यालयमा पौडेलले बुधबार ग्रहण गरेकी हुन्। उले सोमबार नै पद तथा गोपनीयताको सपथ लिएकी थिन्। मन्त्रिपरिषदको सिफारिसमा राष्ट्रिय भण्डारीले गण्डकीमा पौडेलसँगी पौडेललाई सुदूरपश्चिमको प्रदेश प्रमुखमा गांगाप्रसाद यादवलाई नियुक्त गरेकी थिन्।

गण्डकी प्रदेश प्रमुख अमिक शेरचनलाई हटाएर राष्ट्रिय भण्डारीले पौडेललाई नियुक्त गरेकी हुन्। प्रदेशमा देखिएका समस्या समाधानका लागि नियमकानूनसुरार मतदान गर्ने कार्यक्रम तय भएको विश्वासमा गुरुङ गरेको थियो। सो अवसरमा प्रदेश प्रमुख पौडेललाई नेपाली सेनाको एक

पोखरा महानगर-१ मा वडा समिति घोषणा, संयोजकमा प्राध्यापक सूर्यभक्त सिंगले

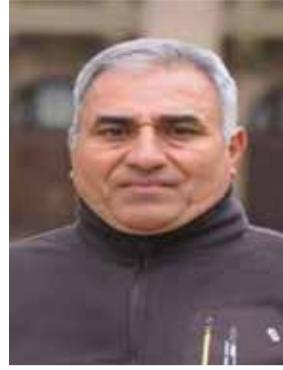
पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, २२ बैशाख

विवेकशील साभा पार्टीको पोखरा महानगर १ मा वडा समिति घोषणा गरेको छ।

मंगलबाट जुम्पार्फत् भर्चुअल भेलाको आयोजना गरी वडा समितिको संयोजकमा निवृत्त उप्राध्यापक तथा समाजिक अभियन्ता सूर्यभक्त सिंगललाई संयोजकमा चयन गरिएको छ। भेला जुम्पार्फत् आयोजना गरिएको थियो। पार्टीको इतिहासमा भर्चुअल भेलामार्फत् गठन भएको यो पाहिलो भौगोलिक समिति हो।

मानवशास्त्रका शोधकर्ता सिंगले त्रिवि प्राध्यापक संघ पृथ्वीनारायण क्याम्पस इकाईको पूर्व सचिव तथा मातृभूमिको लागि नेपाल नामक अभियानको अभियन्ता समेत हुन्। मानवशास्त्र विषयमा भण्डै आधा दर्जन पुस्तक, स्थलगत अनुसन्धानतमक रिपोर्ट, शैक्षिक जनलहरूमा अनुसन्धानात्मक आलेखहरू प्रकाशित गरिसेको प्राध्यापक सिंगले पोखराका प्राज्ञक थेत्रमा

चिरपरिचित नाम हो।

विवेकशील साभा पार्टी पोखरा महानगरका संयोजक अजय श्रेष्ठको संयोजकत्वमा आयोजित सो भर्चुअल भेलाले २१ सदस्यीय वडासमिति गठन गरेको छ जसको सदस्यहरूमा डिलकुमारी गुरुङ, गंगादेवी पौडेल, पूर्णबहादुर भुजेल, हरिबहादुर भुजेल, शेषा अधिकारी, सिता नेपाली, सानुमान जलारी, कृष्ण सिंगले, महेशकुमार सिंगले, इन्द्रबहादुर खावास, तुलसिराम सुवेदी, गंगा सुवेदी, शिवराज सिंगले, देवी सिंगले, शान्ति जलारी, किर्तिबहादुर जलारी, मिनबहादुर केसी, लिलामणि

भण्डारीले युवाहरूको जोशमात्रै होइन सूर्य सिंगलेजस्ता अनुभवी प्राचिकहरूको होश पनि साथमा रहेको बताउँदै सुशासन र डेलिभरीको राजमीतिको लागि अब विवेकशील साभा मिर्चिकल्प पार्टी रहेको ठोकुवा गरे।

कार्यक्रममा पार्टीका केन्द्रीय सदस्यहरू दीपक पौडेल, अर्जुन खानाल, रजनी केसी, प्रदेश सदस्य तथा प्रदेश सचिवालय प्रमुख सुदीप ओझा, प्रदेश सदस्य तथा उद्यमशीलता विभाग प्रमुख दिनेशकुमार थापा, कास्की संयोजक कर्णन्द्र अधिकारी, पोखरा महानगरका पूर्व संयोजक मनकाजी गुरुङ, जिल्ला सदस्य ईश्वर चालिसे, पोखरा महानगर सह-संयोजक बिपाना कुँवर लगायतका नेताहरूले नवयोषित कार्यसमितिलाई शुभकामना सद्देश दिएका थिए। पार्टीका पोखरा महानगर संयोजक अजय श्रेष्ठले कोभिडको बन्दाबन्दीमा भर्चुअल भेलाको आयोजना गरी अन्य वडामा पनि समिति बिस्तर कार्यलाई निरन्तरता दिने जानकारी दिए।

सुक्तिसूधा

नैतिक कामका लागि पनि अनैतिक काम नगर्नुस् ।
- थमस हाडी

सम्पादकीय

देउवालाई भेटेर ओलीले दिएको सन्देश

प्रतिनिधि सभा पुनर्स्थापना पाँछिको राजनीतिक गतिरोध अन्त्य गर्न प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले प्रतिनिधिसभामा विश्वासको मत लिन प्रस्ताव राखेका छन् । तीन वर्षअघि भण्डै दुई तिहाइ सांसदहरूको समर्थनमा प्रधानमन्त्री बनेका ओली नेकपा हुँदा आएको विवादले गर्दा प्रतिनिधिसभा विघटन गरे । विघटनको कारण पार्टी विभाजित भयो । विघटनको विरुद्ध सर्वोच्च अदालत पुगेको पक्षमा फैसला आयो प्रधानमन्त्री ओली अप्द्यारोमा परे । फेरि फागुन २३ गतेको सर्वोच्चको फैसलाले नेकपा दर्ता बदर गरेर पुगेने पार्टी एमाले र माओवादी केन्द्र ब्युताई दियो । एमाले ब्युताईपाँच राहतको महसुस गरेका ओलीलाई बरिस्त नेता भलनाथ खनाल-माधवकुमार नेपाल पक्षको समानान्तर संगठनले अप्टेरोमा पारेको छापार्टी औपचारिक रूपमा नफुटे पनि सालो देखिन ।

एमाले नेतृत्वको सरकारको सबैभन्दा बढी विरोध नेपाल समुहले गर्दै आएको छापिक्षी नेपाली कांग्रेस, माओवादी, राजपाको उपेन्द्र यादव पक्ष ओली हटाउने अभियानमा छानेपाल समुहको भर नभएको अवस्थामा प्रधानमन्त्री ओलीको सरकारले विश्वासको मत पाउन कठिन छ । बैशाख २७ गते प्रतिनिधि सभामा विश्वासको मत नपाए देश फेरि अस्थिरतामा जानेछ । देशलाई राजनीतिक अस्थिरतामा जान नदिन र कोभिडको महामारी विरुद्ध जुध लोकतन्त्रका लागि सँगै लडेका दलबीच सहकार्य गर्नुपर्छ । प्रधानमन्त्री एवं नेकपा (एमाले) का अध्यक्ष केपी ओलीले प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाको निवास बूद्धानीलकण्ठ पुगेर संसद्या आफूलाई विश्वास मत दिन आग्रह गरेका छन् । हत्तपत विपक्षी नेताको घर नजाने प्रधानमन्त्री ओली अप्द्यारो पेरेकाले विपक्षी नेताहरूसँग भेद्नु नेपाली चलन हो । प्रतिनिधिसभा विघटन अघि पुष्ट कमल दाहाल प्रचण्डको निवासमै पुगेर मिलेर जान आग्रह गरेका थिए । एमाले लाई विभाजन हुन नदिन नेपालसंग वार्ता गरेका हुन मिलेर जान गरेको पहल सार्थक नभएपाँच कित्ताकाट गर्न विश्वासको मत लिने प्रस्ताव आएको हुनुपर्छ । कम्युनिस्टहरू मिलन नसकदा कांग्रेसको दैलोमा ओली, प्रचण्ड, नेपाल, डाक्टर बाबुराम भट्टराई पुगेका छन् । प्रचण्ड, नेपाल, खनाल, भट्टराईले देउवालाई प्रधानमन्त्री भईदिनुस भनेको बेला ओलीले मलाई सहयोग गर भन्दा मान्ने कुरै भएन ।

सभापति देउवाले ओलीलाई विश्वासको मत दिन नसकिने स्पष्ट पारेका छन् । यही बैशाख २७ गते विश्वासको मत प्रयोजनका लागि प्रतिनिधिसभा बैठक बस्दै छ । सभापति देउवाले कोराना भाइरसको संक्रमण भयावह भएकाले रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि प्रभावकारी कदम चाल्न सरकारको ध्यानाकर्षण गराएका थिए । सभापति देउवाले संसद्को बजेट अधिवेशन बोलाउन ढिला भइरहेका अवस्थामा संसदलाई छलेर सरकारले अध्यादेश ल्याएको भन्दै आपत्तिसमेत जनाएका छन् । भेटवार्तामा एमालेका तर्फबाट उपप्रधानमन्त्री ईश्वर पोखरेल, एमाले संसदीय दलका उपनेता सुवास नेम्बाड, अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेल, गृहमन्त्री रामबहादुर थापा तथा कांग्रेसका तर्फबाट वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेल, उपसभापति विमलेन्द्र निधि, महानमन्त्रीद्वय डा शशांक कोइराला र पूर्वबहादुर खड्का, पूर्वमहान्त्री कृष्णप्रसाद सिटौला र सहमानमन्त्री डा महत सहभागी थिए ।

कांग्रेसका पदाधिकारी र पूर्वपदाधिकारीको मंगलबार बसेको बैठकले प्रधानमन्त्री ओलीले संसदमा लिने विश्वासको मतलाई असफल पार्ने निर्णय गरेको छ । राजनीतिक दलहरूबीच मुद्दाका आधारमा फरकफरक धारणा भएपनि लामो समयदेखि लोकतन्त्रका लागि लडेका दल नेताहरूबीच भेटघाट हुनुपर्छ । प्रधानमन्त्री ओलीले नेताहरूबीच भेटघाट र संवाद गर्ने गरेका छन्। सत्तामा नेतृत्व गरेको बेला होस या सत्तामा नभएको बेला राजनीतिक रूपमा परेको गाँठो फुकाउन ओलीले भुमिका खेलेका छन् । सत्तामा नरहेका बेला होस पनि विपक्षी दलहरूसँग राष्ट्रियताको पक्षमा, लोकतन्त्रको सुदूर्दीकरण र हरेक किसिमका विपत्तिसँग जुध र विकासका लागि साथ दिन तयार हु भने सन्देश पनि हो ।

तपाईंको आज

मेष	: मानसिक तनाव	तुला	: शत्रुको भय
वृष	: भ्रमेला बड्ने	वृश्चिक	: मन चञ्चल
मिथुन	: व्यापरमा लाभ	धनु	: शारिरिक भ्रमेला
क्रांत	: सहयोग मिलेछ	मकर	: अप्रत्यक्ष लाभ
सिंह	: आर्थिक समस्या	कुम्भ	: सत्कार मिलेछ
कन्या	: सम्मान मिलेछ	मीन	: कार्यमा सफलता

हरिसिद्धि भविश्यताणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमार्यामा, मोबाइल: ९८४६०२०५८८
चिना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हैरन्का लागि सम्झनहुहोस् ।

मुनामा विकासको बाधक बन्यो घुम्ती गोठ

-धूवसागर शर्मा
म्यागाँव, २२ बैशाख (रासस)

द ५ क्षा ४ - पूर्व
लम्तन्नै पसारिएको भिरालो पाखो। वर्षै पहिले त्यही पाखोलाई सम्याएर बनाइएका बारीका ठूलूला गङ्गा। गङ्गाको डिलमा डाले हाँस अनि बीचैमा छू गाई भैसी बाँध्ने अस्थायी गोठ।

सिंचाइको सुविधा भएको र जे लगाए पनि राम्रो फल्ने मालिलो माटो भएर के गर्नु? म्यादीको धौलागारि गाउँपालिका बडा नं ३ मुनाको हजारौं रोपनी जग्गा कहाँकै फाटट फुटरूपमा आलु खेती बाहेक अरु खेती केही छैन। वर्षैनी जमिन बाँध्नै पलिट्ने गरेको छ। त्यही बाँधो जमिनलाई स्थानीयले गाई भैसी, गोरु र बाखा पाल्ने अस्थायी गोठको रूपमा प्रयोग गर्ने गरेका छन्। यो पनि उनीहरूको घुम्ती गोठ हो।

करिब छ सय घर परिवारको बसोबास रहेको मुना गाउँको बस्ती भने निकै बाक्तो छ। परिचम म्यादीको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र तथा मालिका गाउँपालिकाको केन्द्र दरबाडाट गाडीमा साढे दुई घण्टाको यात्रापछि पुन सकिने मुना पाँच वर्ष अधिसम्म अत्यन्त दुर्गम मानियो। अहिले यातायतको पहुँच पुगेसँगै सुमात भएको छ, तर स्थानीयको परम्परागत मान्यता र सोचाइमा भने परिवर्तन आउन नसकेको धबलागारि गाउँपालिका बडा नं ३ का अध्यक्ष पुर्म पुन बताउनुहुन्छ।

बडाअध्यक्ष पुनका अनुसार उन्नत तरिकाको खेतीपाती, व्यवसायिक पशुपालन र आयार्जन मूलक कार्यक्रमाफूर्ति यस गाउँको विकास गर्न सकिने प्रशस्तै सम्भावनाहरू यहाँ रहेका छन् तर यी सबै सम्भावना केवल सपना मात्र भएका छन्। किनभने यहाँका स्थानीय वासिन्दाहरू खाली जग्गालाई घुम्ती गोठको रूपमा बाहेक अरु कुरामा प्रयोग गर्न मान्दैनन्। अध्यक्ष पुन भन्नुहुन्छ—“घुम्ती गोठ यहाँको विकासका लागि बाधक बनेको छ, गाउँ भी ८० भन्दाबढी घुम्ती गोठ रहेका छन्, खेती गर्नुपर्ने जग्गालाई बाँध्नै पल्टाएर धाँस उमारेपछि खाद्यान्न लगायत अर्य बालीमा कहिले आत्मनिर्भर हुन सकिन्छ?” बडाअध्यक्ष पुनले प्रश्न गर्ने र

जनतालाई विकास र

गोठकै भर

चिसो बढेसँगै मुना, लुलाड र गुरुङका किसानहरूले घुम्ती गोठहरू बाँसी भर्ने गर्दछन्। अब गर्मी शुरु हुन लागेको र गाउँमा कोरेणो सझक्रमणको जोखिम पनि उच्च रहेकाले उनीहरूले गोठलाई लेक लैजाने तयारी गरिरहेका धबलागारि गाउँपालिका २ लुलाडका बडा सदस्य मतिप्रसाद पाइजाले बताउनुभयो। हिमाली जिल्ला म्यादीका उच्च वस्तीहरूमा रहेका घुम्ती गोठहरू यतिवेला लेक जाने तयारीमा रहेका भेटीरीनी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र म्यादीले जानाएको छ।

“खोइ केके जाती हो दिन्छ भन्नु, पशु गोठ दर्ता गरे र पशु पालन गरे अनुदान हो कि के पाइन भन्नु, पैसा नभए जग्गा धितो राखेर बैकले पैसा दिन्छ पनि भन्नु, तर यी सबै कुरामा हामीलाई चासो छैन, जे छ त्यसैमा खुसी छौं” अर्का ७४ वर्षीय शेरबहादुर पाइजाले भन्नुभयो—“पैसा तिर्न नसके बैकले जग्गा खाइदिन्छ रे।” गोठ भएका ठाउँमा अस बाली लाग्ए छुट्टू हुँदैन ठेगान छैन, त्यसैले बाजे, बराजुको पालादेखि जे चलेको थियो त्यसैलाई हामीले पनि थामेका है।” कृषि र पशुपालनमा प्रशस्तै सम्भावना भएको यस ठाउँबाट स्थानीयले लाभ लिन नसकेका बडाअध्यक्ष पुन स्वीकार्नुहुन्छ।

घुम्ती गोठलाई व्यवस्थित बनाइ त्यहाँ व्यावसायिक कृषि गर्ने सोच भएपछि स्थानीयहरूको बेवास्ताका कारण त्यसो गर्न नसकिएको उहाँको भनाइ रहेको छ। यहाँको युवा पुस्तालाई कृषि र पशुपालनतर्फ कुनै रुचि छैन। उनीहरू वैदेशिक रोजगारका लागि मरिहरै गर्दछन्। बढा पुस्ता आफै रेताने तरिका परिवर्तन गर्न चाहैनन्। “गाउँपालिका र बडाले पैसा दिन्छ, अलि फरक तरिकाले पशुपालन गरी न भन्दा पनि मानुहुन्न” बडाअध्यक्ष पुनले बताउनुभयो। अध्यक्ष पुनका अनुसार यहाँका वासिन्दाको आमदानीको मुख्य स्रोत भनेकै बैदेशिक रोजगार हो। विदेशबाट आउने रेमिट्यान्सले नै यहाँको दैनिकी धानिएको छ। यहाँको जमिनलाई गाउँपालिका र पशुपालन सुदूरपश्यो गर्न नभने भएको अवसरहरू यहाँ छन् तर ती अवसरहरू त्यातैकै खेर गइरहेका छन्।

जाडो-गर्मी छलन पनि घुम्ती

पनि घुम्ती गोठका गोठलाहरूको अवस्था भने जस्ताको त्यस्तै छ।

गर्मीमा उनीहरूको हरमा रहेका कपडाले नै जाडो पनि कटाउने गर्दछन्। छोरा, नाति विदेश भएपनि उनीहरू आप्नै इच्छा र परम्परागत लुगामा नै रमाउन अध्यस्त छन्। बडाअध्यक्ष पुन भन्नुहुन्छ “पैसा नभए पनि होइन, छोरा नाति, अमेरिका, अर्थेलिया छन्। यीनीहरूले जे मार्गे पनि पुच्याइदिन्छ तर लगाउँदै नलगाएपछि उनीहरू पनि के गर्दन्?” धौलागारि गाउँपालिकाको केन्द्र मुनाको बडा नं ३ को बडा कार्यालयको तल्लोपट्टि मुनामट्टा सडकखण्ड मुनिको घुम्ती गोठमा चारवटा गाई गोरु र ३ वटा भैसी पालेर बस्तु भएका डबहादुर विकले दिन कटाउन सजिलो हुने भएको र (गोरस) दुध, मरी खान पाइने भएकोले पशुपालन गरेको बताउनुभयो। यस्तै पनि गरेका गुर्जाबाट बेनी आउँदै गरेका तमवहादुर विकले सुनामा भन्नुभयो “गर्नेले रास्तै पनि गरेका छन्, भेडाबाखा बेचेर वार्षिक रुपाँच लाख कमाउने व्यक्तिहरू पनि पश्यमी क्षेत्रका लेकाली वस्तीहरूमा भेरिन्छन्।”

विकासका लेकाली क्षेत्रहरूमा प्रशस्तै मात्रामा पशुपालन गरिन्छ। निर्वाहमुखी पशुपालन भनिए पनि भेडाबाखाबाट भने यहाँका किसानले रास्तै आमदानी पनि गरेका गुर्जाबाट बेनी आउँदै गरेका तमवहादुर विकले उहाँले गर्नुभयो “गर्नेले रास्तै पनि गरेका छन्, भेडाबाखा बेचेर वार्षिक रुपाँच लाख कमाउने व्यक्तिहरूको छुँग धैर्य धैर्य, आमदानी त छैन सरोकर।” बडाअध्यक्ष पुनले पशुपालक कृषकहरूलाई आयार्जनसंग जोड्न बडाले पटक पटक गरेको प्रयास पनि उहाँहरूकै बेवास्ताका कारण असफल भएको बताउनुभयो। उहाँका अनुसार परम्परालाई छोइन नसक्नु नै यहाँका पशुपालक कृषकहरू आय आर्जनसंग जोड्न नसक्नुको मुख्य कारण हो।

घुम्ती गोठकै कारण नासिदै छ जैविक विविधता
परिचम म्यादीका लेकाली जगल र खर्कहरू जैविक विविधताले भरिएका छ। यहाँ यासार्गुच्चा, कटुकी, निरमसी, बोधो, सतुवाहास्ता, बहुमूल्य जडिबुटी पाइन्छन्। खर्कहरूमा चारि चराख खुला गर्न्दा यस्ता बहमूल्य जडिबुटीहरू पशुचौपायका आहारा बनेका स्थानीय लखबहादुर भण्डरीले बताउनुभयो। त्यसैगरी यहाँ मृग, चितुवा, बनवारलो, बाँदर जस्ता जगली जनावर र डाँफे, मुनाल, गिर्द, ढिकुर, तित्रो, उल्ल, चिल जस्ता पंक्षीहरूको वासस्थान पनि रहेको छ। तर गोठसर्दी मासिदै रहेको यो लेकिन तरिकाले पशुपालन गरी न भन्दा पनि मानुहुन्न”।

“चिसो महानामा माथिल्लो क्षेत्रमा रहेका गोठहरू बाँसी सारिन्छ। चैत, वैशाखदेखी बाँसी भरिएका घुम्ती गोठहरू विस्तारै माथिल्लो क्षेत्रतर्फ सारिन्छन्,” उहाँले भन्नुभयो।

आय आर्जनसंग जोड्न निपत्तिहरूले बताएका छन्।

पशुपालन

पशुपालन गर्नु एक किसीमले भन्दा दुःखकै पेसा हो तर यस्ति धैर्य दुःख गरेर धानिएको यो पेसा आजसम्म पनि आय आर्जनसंग जोड्न सकेको छ।

पशुपालन गर्ने भन्दा रहेको अवसरहरू यहाँ छन् तर ती अवसरहरू यहाँ छन् तर ती अवसरहरू त्यातैकै खेर गइरहेका छन्।

जाडो-गर्मी छलन पनि घुम्ती

पर्याप्त हैनन् अक्सिजन सिलिन्डर

पोखरापत्र संवाददाता

दमौली, २२ बैशाख

कोभिड-१९ को दोस्रो लहरको जोखिम बढ्दैगरीका बेलातनहुँका अस्पतालहरूमा पर्याप्त मात्रामा अक्सिजन सिलिन्डर नहरेको पाइएको छ। तनहुँमा कोभिडको उपचार मर्न तीनवटा सरकारी स्वास्थ्य संस्थामा ६४ सिलिन्डर मात्र आक्सिजन मौजूदात रहेको पाइएको हो।

विभिन्न जिल्लामा कोभिड बिरामी उपचारका लागि अक्सिजनको अभाव भएको समाचार आइरहेदै यहाँ अक्सिजन भण्डारण र प्लान्ट स्थापनाप्रति सरोकारवाला निकायको ध्यान गएको पाइएको छैन। शुल्कागण्डकी नगरपालिका-५ बेलचौतारसिंह जिल्लामै अक्सिजनको अभाव भएको समाचार आइरहेदै यहाँ अक्सिजन भण्डारण र प्लान्ट स्थापनाप्रति सरोकारवाला निकायको ध्यान गएको पाइएको छैन। शुल्कागण्डकी नगरपालिका-५ बेलचौतारसिंह जिल्लामै अक्सिजनको अभाव भएको समाचार आइरहेदै यहाँ अक्सिजन भण्डारण र प्लान्ट स्थापनाप्रति सरोकारवाला निकायको ध्यान गएको पाइएको छैन।

जिल्लामा कोभिड बिरामी उपचारका लागि अक्सिजनको अभाव भएको समाचार आइरहेदै यहाँ अक्सिजन भण्डारण र प्लान्ट स्थापनाप्रति सरोकारवाला निकायको ध्यान गएको पाइएको छैन।

जिल्लामै अक्सिजनको अभाव भएको समाचार आइरहेदै यहाँ अक्सिजन भण्डारण र प्लान्ट स्थापनाप्रति सरोकारवाला निकायको ध्यान गएको पाइएको छैन।

जिल्लामै अक्सिजनको अभाव भएको समाचार आ